

Sosiaali- ja terveysturvavaliokunnan mietintö 18/1996 vp

Hallituksen esitys laeiksi työntekijäin eläkelain 12 ja 15 §:n sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunta on 3 päivänä lokakuuta 1996 lähettänyt sosiaali- ja terveysturvavaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 143/1996 vp laeiksi työntekijäin eläkelain 12 ja 15 §:n sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina ylitarkastaja Maritta Hirvi sosiaali- ja terveysturvaministeriöstä, osastopäällikkö Martti Hännikäinen Eläketurvakeskuksesta, aktuaarijohtaja Jaakko Tuomikoski Työeläkelaitosten Liitosta, asiamies Johan Åström Teollisuuden- ja Työnantajain Keskusliitosta, johtaja Markku Koponen Palvelutyönantajista, sosiaalipoliittinen sihteeri Aarne Lehtonen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, asiamies Riitta Työläjärvi Toimihenkilökeskusjärjestö STTK:sta, lakimies Markku Kojo Akavasta ja jaostopäällikkö Kaarina Knuuti Maa- ja metsätaloustuotajain Keskusliitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan työeläkejärjestelmää tarkennettavaksi eläkelaitosten konkurssiyhteisvastausta koskevien säännösten osalta. Kuntoutusraha ja muut kuntoutuksesta aiheutuvat kustannukset sekä vastuuvelan tasotusmäärä otettaisiin työntekijäin eläkelakia järjestävien eläkelaitosten konkurssiyhteisvastaan piiriin. Myös merimieseläkekassa osallistuisi konkurssiyhteisvastauteen. Yrittäjien eläkejärjestelmän vakuutusmaksuun sisällytettävä konkurssiyhteisvastaan johdosta perittävän vakuutusmaksun osa määrättäisiin sosiaali- ja terveysturvaministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti. Maatalousyrittäjien eläkevakuutusmaksuun ei luettaisi yhteisvastaan toteuttamisen johdosta perittävää vakuutusmaksun osaa.

Työntekijäin eläkelain mukaisen vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyömisestä aiheutuvat kulut ja näiden maksujen perimisestä ja perinnäs-

sä saamatta jääneistä maksuista aiheutuvat tappiot siirrettäisiin Eläketurvakeskuksesta eläkelaitoksille.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 15 päivänä marraskuuta 1996. Niitä sovellettaisiin määrättäessä vakuutusmaksua vuodelle 1997 eräin merimieseläkelakia koskevin poikkeuksin. Työnantajan vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyömistä koskevat muutosehdotukset on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1997 alusta. Muutoksia sovellettaisiin päätöksiin, jotka annetaan muutosten voimaantulon jälkeen.

Valiokunnan kannanotot

Sosiaali- ja terveysturvaministeriö on asettanut selvitysmiehen selvittämään yhteisen rekisterin luomista työsuhde- ja palkkatiedoille. Rekisterin avulla työnantajamaksujen määräytymisperusteita voitaisiin muuttaa työllisyyttä tukevaksi, torjua työmarkkinoiden harmaata taloutta ja etuuskien väärinkäyttöä sekä yksinkertaistaa hallintoa. Valiokunta pitää tärkeänä, että sosiaaliturvajärjestelmää kehitetään sen varmistamiseksi, että tehdystä työstä maksetaan lakisääteiset työeläkkeet ym. sosiaaliturvamaksut. Eläketurvakeskuksen on yhteistyössä työnantajien kanssa tehostettava toimenpiteitään työntekijöiden pitämiseksi ajan tasalla oman eläketurvansa tosiasiallisesta tilasta.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä sosiaali- ja terveysturvavaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina.

Helsingissä 4 päivänä lokakuuta 1996

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouko Skinnari /sd, varapuheenjohtaja Maija Perho /kok, jäsenet Anne Huotari /vas, Jorma HUUHTANEN /kesk, Paula Kokkonen /kok, Mikko Kuoppa

/va-r, Eero Lämsä /kesk, Hannes Manninen /kesk, Pirkko Peltomo /sd, Margareta Pietikäinen /r, Maija Rask /sd ja Marja-Leena Viljamaa /sd.
